

KELLUVAT RAKENTEET

Tampereen kaupunki - Tavoite ja ohjeita hankekehittäjälle
Kaupunkiympäristön suunnittelun johtoryhmä 29.4.2021

Lakes & Roses, Viinikanlahden kansainvälisen ideakilpailun voittaja

Sisällys

Johdanto	sivu 3
Tampereen kaupungin tavoite	sivu 4
Mahdollisuuksia ja reunaehtoja eri alueille	sivu 5
Selvitettäviä ja huomioitavia asioita	sivu 11
Lisätietoja ja yhteydenotot	sivu 12

Johdanto

Tampere tunnetaan järvien kaupunkina. Keskusta on rakentunut kosken partaalle kahden suuren järven väliselle kannakselle. Kaupunki kasvaa ja tiivistyy. Järvet sekä niiden rannat ovat tärkeä osatekijä asukkaiden virkistykselle ja kaupungin viihtyisyydelle periaatteella - kaikille avoimet rannat. Tampereen kaupungin tavoitteena on rantojen yleisen virkistyskäytön turvaaminen ja rantoja pyritään kehittämään tästä näkökulmasta.

Viime aikoina on ilmennyt kiinnostusta kelluvien hankkeiden toteuttamiseksi Tampereen rannoille. Tavoiteltavia ovat erityisesti sellaiset hankkeet, jotka tukevat kokonaisuudessaan tai osittain yleisen virkistyksen kehittämistä rannoilla. Kaupunki pitää tärkeänä saada kokemuksia erityyppisten hankkeiden toteuttamisesta ja toimimisesta kaupunkirakenteessa, jotta saadaan arvokasta tietoa niiden vaikutuksista sekä lisäymmärrystä hankkeiden ohjauksesta.

Lähtökohtaisesti kaikki rannat ovat mahdollisia kehittämiseksi. Jokaisella rannan osalla on kuitenkin enemmän tai vähemmän reunaehtoja, joita tulee ottaa huomioon hankkeita harkittaessa, suunniteltaessa, ohjatessa ja niiden vaikutuksia arvioitaessa. Kaavallisessa ohjauksessa toteutettavat hankkeet ovat eri osapuolien osallistumisen, vuorovaikutuksen ja laajan arvioinnin kannalta kannatettavia. Vireille on tulolla useita rannoille sijoituvia asemakaavoja, joissa on mahdollisuus tutkia myös erityyppisten kelluvien hankkeiden sijoittamisia. Myös kaupungin infratekniset investoinnit tulevat tällöin kattavasti arvioiduiksi.

Kelluvat rakenteet – Tavoite ja ohjeita hankekehittäjälle tavoitteena on antaa hankekehittäjille opastusta, mitä pitää huomioida hankesuunnittelussa alkuun pääsemiseksi.

Tavoite

Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 yleismääräys: *”Taajamien rakentamattomat ranta-alueet tulee säilyttää pääsääntöisesti rakentamattomina ja varata yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa yleiseen virkistyskäyttöön.”*

Rannat ja vesialueet säilytetään kaikille avoimina virkistysalueina. Kelluvia rakenteita rannoille suunniteltaessa ja toteutettaessa varmistetaan alueiden säilyminen julkisessa, kaikille avoimessa käytössä. Rakenteet ja/tai hankkeet sisältävät yleistä aluetta, joka mahdollistaa rannan ja veden saavuttamisen kaikille.

Seuraavilla sivuilla on esitelty mahdollisia sijainteja erityyppisille kelloville rakenteille sekä listattu reunaehtoja, joita niiden suunnittelussa on otettava huomioon.

Mahdollisuuksia ja reunaehtoja

Tohloppijärvi

Mahdollisuuksia:

- Virkistystoimintaan sopivat rakenteet

Reunaehtoja:

- Liito-oravan kulkuyhteys, arvokas kasvialue, herkkä vesistö
- Pienen vesistöalueen ääniympäristön huomioiminen
- Itäranta: Laajempaa kohdetta rakennettaessa edellyttää pysäköintijärjestelyjen selvittämistä sekä pysäköintialuevarauksia
- Pohjoisranta: Maisemallisesti herkkä alue, jonka metsäinen silhuetti halutaan säilyttää. Mahdollisen rakenteen tulee olla pienipiirteinen, eikä se saa pistää silmään suuresta maisemasta.

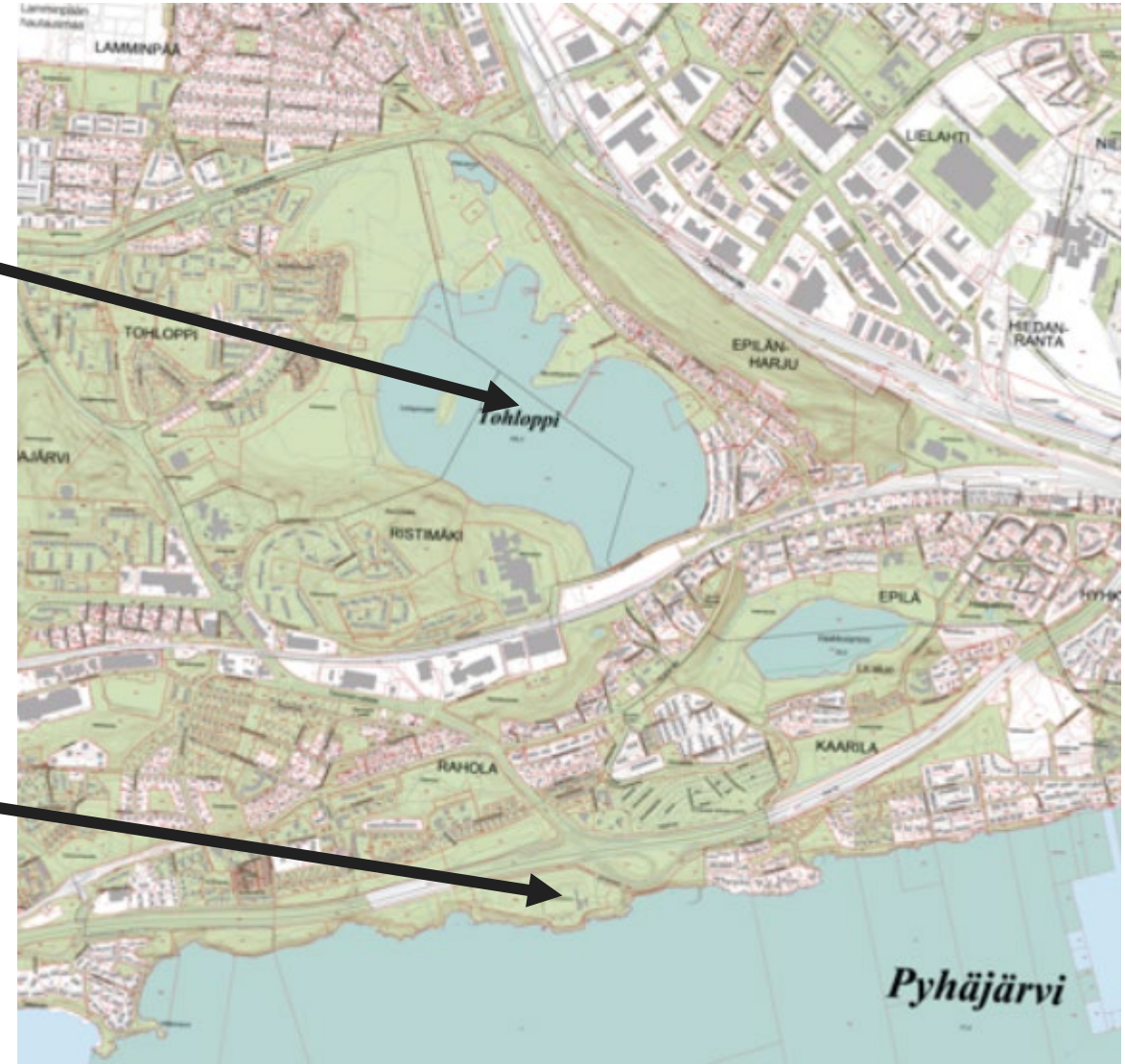
Raholan vedenpuhdistuslaitoksen alue

Mahdollisuuksia:

- Asumista palvelevat rakenteet
- Virkistystoimintaan sopivat rakenteet

Reunaehtoja:

- Ohjeellinen ekologinen yhteys sekä liito-oravan kulkuyhteys
- Runsaasti kynäjalavaa rannassa
- Kelluvia rakenteita ei voida sijoittaa ennen jätevedenpuhdistamon siirtymistä ja uuden alueen rakentumista
- Sopiminen maisemallisesti osaksi uutta kaupunginosaa
- Reittien ja ranta-alueen virkistyskäyttöpaineen tutkiminen suunnittelualuetta laajemmin, olevan uimarannan hyödyntäminen

Mahdollisuuksia ja reunaehtoja

Hiedanranta

Mahdollisuuksia:

- Asumista palvelevat rakenteet
- Virkistystoimintaan sopivat rakenteet

Reunaehtoja:

- Suurempia rakenteita ei voida sijoittaa rannan ja saarten väliin.
- Rakenteiden sijoittamista saarelle täytyy arvioida jo asemakaava-vaiheessa osana alueen rannan käytön suunnittelua.
- Ennen alueen täyttämistä ei voida harkita kelluvia rakenteita.
- Alueen vaiheittaisen rakentumisen aikana voidaan harkita väliaikaisia toimintoja osana alueen identiteetin luomista.
- Rakenteiden täytyy sopia maisemallisesti ja toiminnallisesti osaksi uutta järvellistä kaupunginosaa.

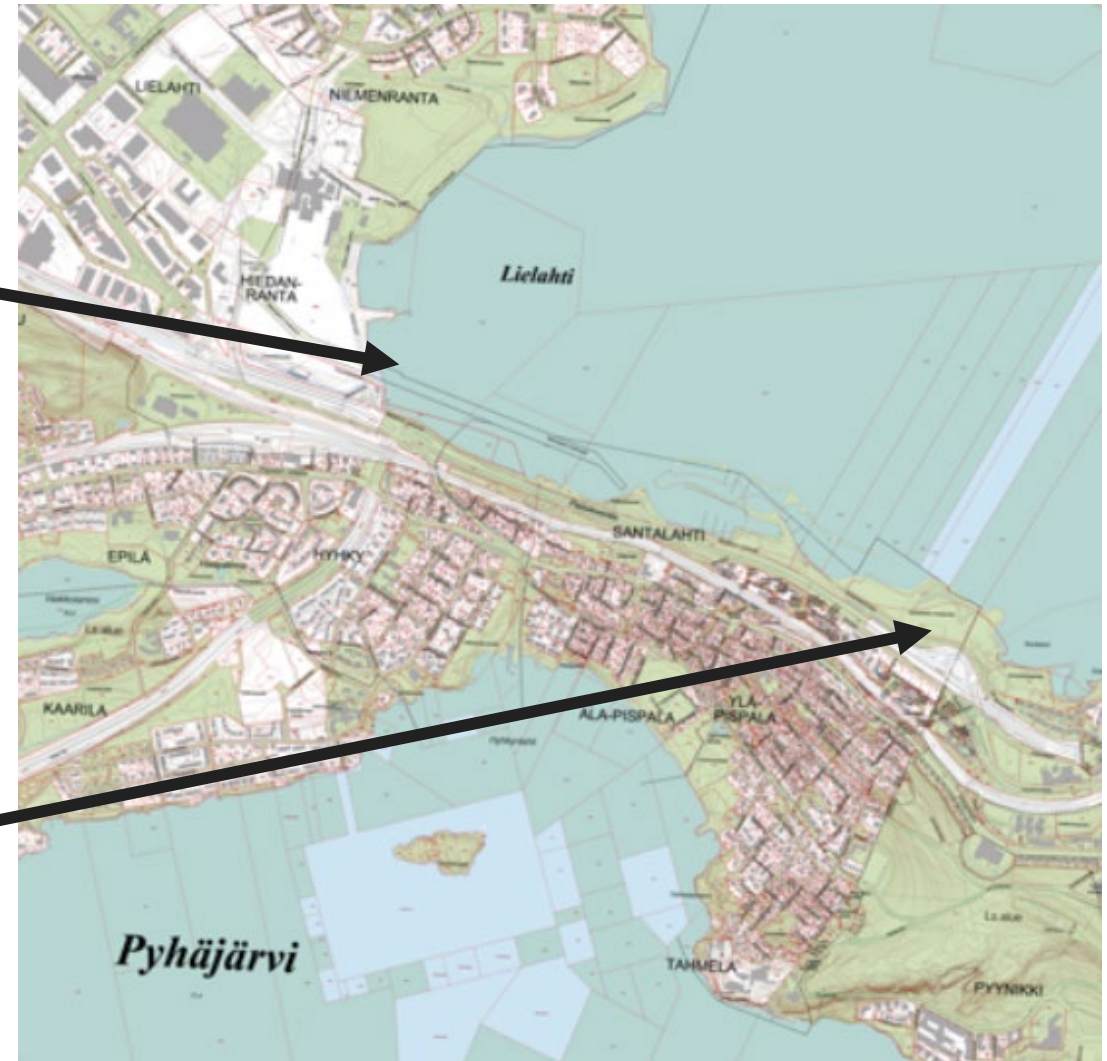
Santalahden tapahtumapuisto

Mahdollisuuksia:

- Virkistystoimintaan sopivat rakenteet
- Tapahtumatoimintaan sopivat rakenteet
- Kulttuuri- ja vapaa-ajantoimintaan sopivat rakenteet

Reunaehtoja:

- Arvokas lepakkoalue, arvokas kasvialue, PIMA-alue
- Pispalanharju ja Santalahdenpuisto ovat maisemallisesti herkkiä alueita, joiden näkymät halutaan säilyttää
- Rakenteiden tulee lähtökohtaisesti olla pieniä, mutta myös suuret rakenteet voidaan sallia väliaikaisesti

Mahdollisuuksia ja reunaehtoja

Ranta-Tampella

Mahdollisuuksia:

- Virkistystoimintaan sopivat rakenteet

Reunaehtoja:

- Asutus
- Arvokas kasvialue, PIMA-alue
- Kelluvien rakenteiden täytyy sopia maisemaan
- Ei saa estää näkymiä asuinalueelta järvelle

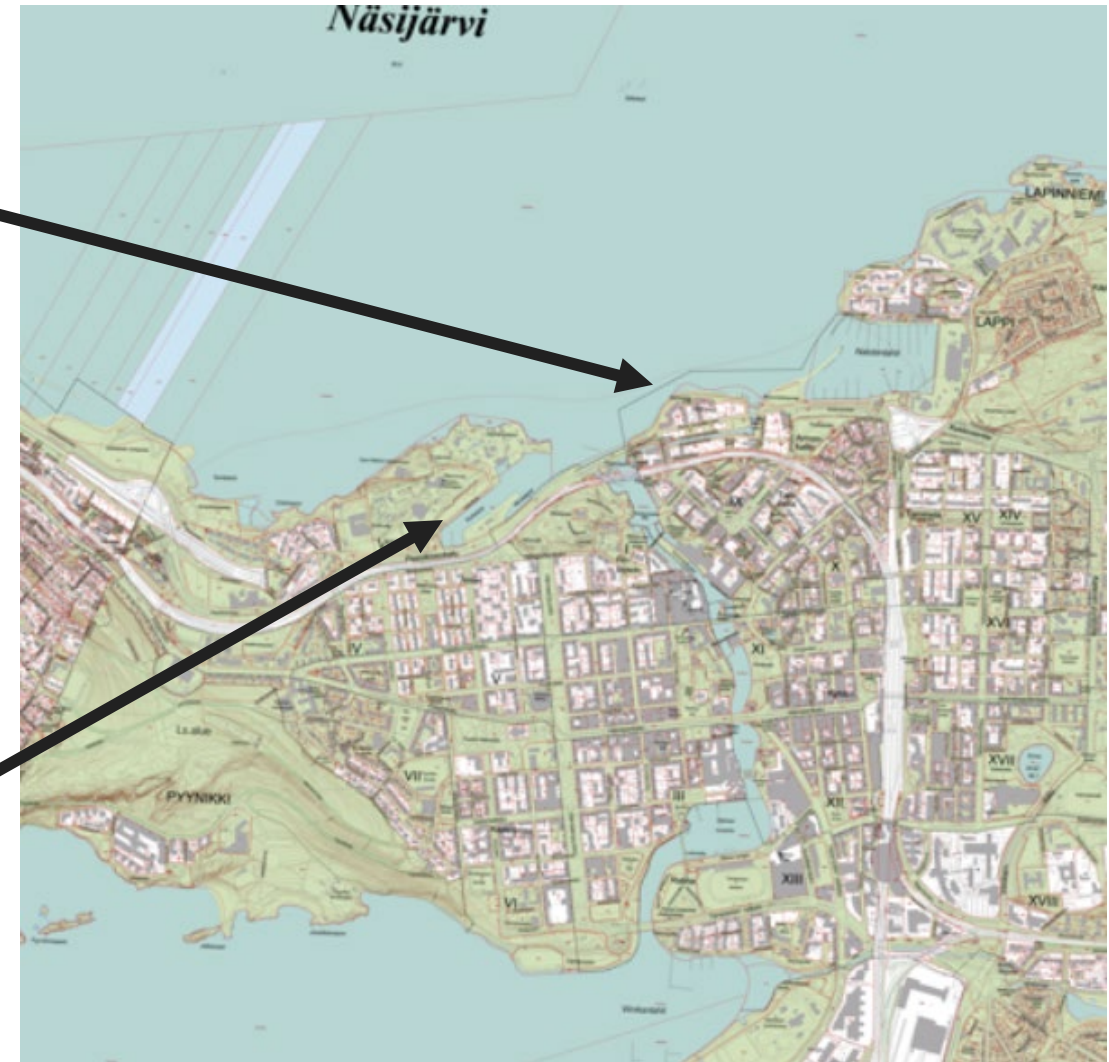
Mustalahti ja Särkänniemi

Mahdollisuuksia:

- Matkailutoimintaan sopivat rakenteet
- Tapahtumatoimintaan sopivat rakenteet
- Kulttuuri- ja vapaa-ajantoimintaan sopivat rakenteet
- Virkistystoimintaan sopivat rakenteet

Reunaehtoja:

- PIMA-alue
- Alue on uudistumassa, mikä täytyy ottaa huomioon rakenteen sijoittamisessa
- Kelluva rakenne ei saa haitata satamatoimintoja ja laivaväylää

Mahdollisuuksia ja reunaehtoja

Viinikanlahti

Mahdollisuuksia:

- Virkistystoimintaan sopivat rakenteet
- Asumista palvelevat rakenteet
- Kulttuuri- ja vapaa-ajantoimintaan sopivat rakenteet
- Alueen asemakaavoitus 2023

Reunaehtoja:

- Liito-oravan kulkuyhteys, PIMA-alue. Uuden asuinalueen rakentuminen tulee ottaa huomioon suunnitelmissa.
- Eivät saa peittää lahtea suurelta alalta. Täytyy sopia maisemallisesti osaksi uutta kaupunginosaa.
- Veden kohonneiden haitta-ainepitoisuuksien vuoksi vedessä oleskelua aiheuttavia virkistystoimintoja ei voida sallia.

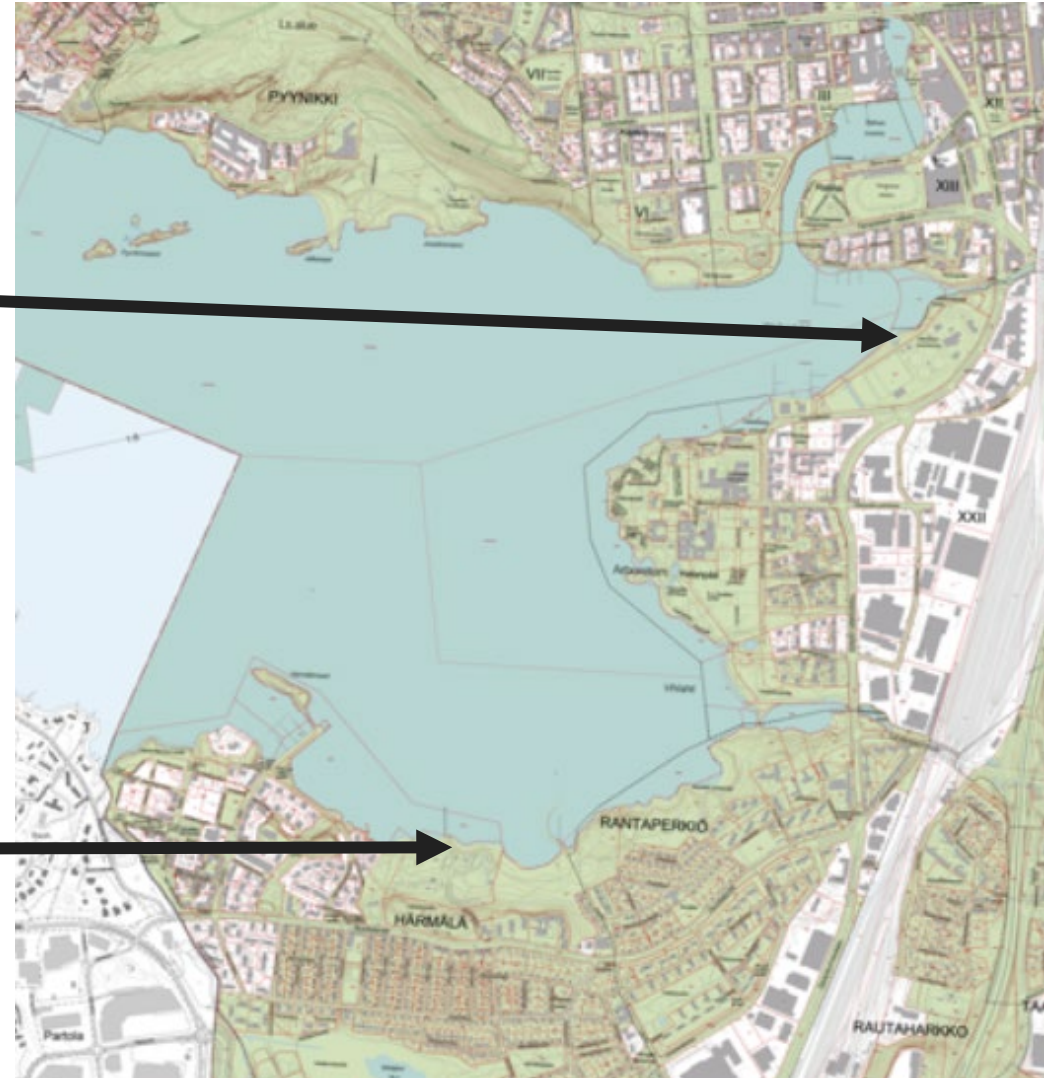
Härmälän leirintäalue

Mahdollisuuksia:

- Virkistystoimintaan sopivat rakenteet
- Asumista palvelevat rakenteet
- Alueen asemakaavoitus 2024-2025

Reunaehtoja:

- Liito-oravalle soveltuva elinympäristö
- Ohjeellinen ekologinen yhteys
- Rannan mataluus estää suurempien kelluvien rakenteiden sijoittamisen rantaan.

Mahdollisuuksia ja reunaehtoja

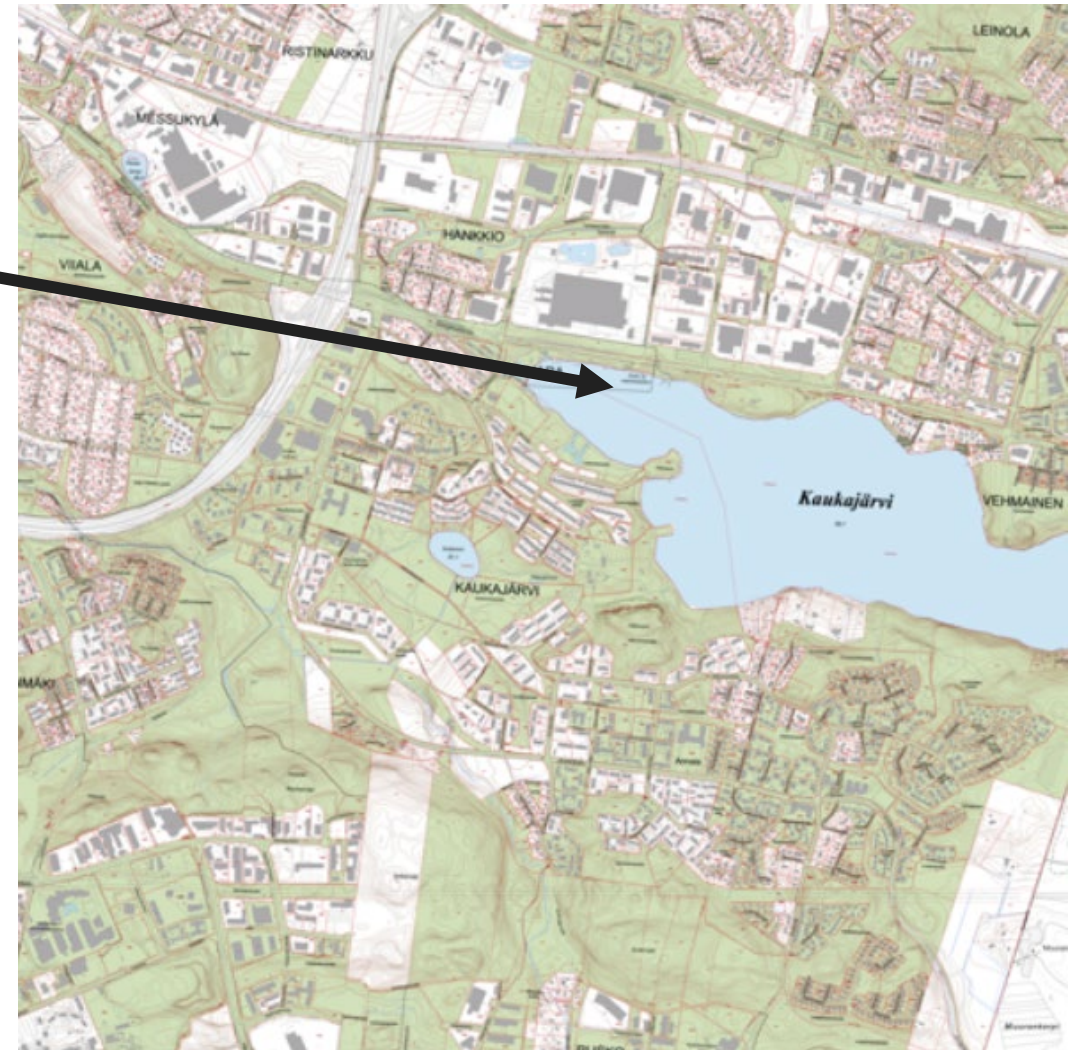
Kaukajärven pohjoisranta

Mahdollisuuksia:

- Virkistystoimintaan sopivat rakenteet
- Alueen asemakaavoitus 2024-2025

Reunaehtoja:

- Herkkä vesistö
- Ohjeellinen ekologinen yhteys
- Liito-oravan kulkuyhteys
- Soutustadion
- Kohteiden tulee sijoittua lähelle rantaa
- Rakenteet eivät saa haitata soutustadionin toimintaa

Selvitettäviä ja huomioitavia asioita

1) Ulkonäkö ja näkyvyys

- Soveltuvuus kulttuuriympäristöön
- Soveltuvuus maisemanäkymään
- Koko, ulkonäkö ja materiaalit
- Valosaaste ja äänet

2) Käyttö

- Julkinen / yksityinen käyttö
- Kävijämäärät
- Turvallisuus
- Päästöt, melu tms.
- Haitta virkistykselle, luonnonrauhalle, asumiselle
- Vaikutukset luontoarvoihin
- Huollon, pysäköinnin tms. tarve

- Kunnallistekniikka ja muut verkkoyhteydet
- Vaarallisen jääolosuhteen, virtauksen tms. muodostuminen

3) Pysyvyys ja sijainti

- Kiinteä / kelluva
- Liikkumaton / liikkuva
- Ympäri vuotinen / kausittainen / tapahtuman aikainen
- Sijoittelu

Vaikutusten arviointiin löytyy aineistoja Tampereen kaupungin karttapalvelusta osoitteesta <https://kartat.tampere.fi/oskari>

Lisätietoja ja yhteydenotot

Tampereen kaupunki

Asemakaavoitus

toimistoarkkitehti Merja Kinos

puh. 040 481 2571

sähköposti: etunimi.sukunimi@tampere.fi